

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK
Nr. 12a

De heer Klaassen op klompen: een schimfiguur

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(e)lmuseum. Geef Jan Klaassen een vrolijk kleurtje. Zijn muts en jasje zijn rood. De gestreepte broek is geel met oranje. Knip Jan uit. Bevestig z'n arm en benen door middel van splitpenen aan het lijf. Maak een rietje/stokje vast aan de hand en een ander aan het lijf. Span een wit laken of een vel papier. Zorg voor een lichtbron. 'Slapperdemallemosterdpot' zegt de rakker tegen zijn *publiek*.

Wil je meer te weten komen over internationale (volks)poppenkastfiguren en -technieken? Raadpleeg het poppentheater-abc op onze websites www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl, www.poppenspel.info of www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2. In onze web- en museumwinkel vind je gezelschapsspellen op poppentheatergebied en documentatie die uitnodigt tot de activiteit *Zelf eens proberen*?

Illustratie: Gitte Clemens © (1997). Tekst en realisatie: Otto van der Mieden © (2008). Veel knutselplezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupák (spreek uit: dgepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd: de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.